

Prof. zw. dr hab. Władysław Welfe, Członek Korespondent PAN

Władysław Welfe urodził się 20 maja 1927 roku w Kolbuszowej. Wybuch II wojny światowej, mobilizacja ojca i jego śmierć w Katyniu zmusiły 14-letniego Władysława Welfe do podjęcia przymusowej pracy w charakterze robotnika w ZPW K.Eisert w Łodzi. W czasie niemieckiej okupacji pobierał nauki na tajnych kompletach, składając następnie egzamin maturalny w 1945 roku.

W roku 1949 ukończył studia na kierunku ekonomicznym na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Łódzkiego. Doktoryzował się w Szkole Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie w 1961r. W tejże uczelni w 1964r uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1969r zaś profesora zwyczajnego w 1974r.

Władysław Welfe pracę naukowo-dydaktyczną rozpoczął w 1948 roku w Katedrze Statystyki Uniwersytetu Łódzkiego jako asystent-wolontariusz. Po utworzeniu w 1949 roku Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Łodzi, przechodzi do Katedry Statystyki tej uczelni, gdzie pracuje na stanowisku adiunkta i z-cy profesora do 1961 roku, tzn. do połączenia WSE z Uniwersytetem Łódzkim. W latach 1961-1964 pracuje w Katedrze Demografii i Statystyki UŁ kierowanej przez prof. Edwarda Rosseta.

Począwszy od roku 1965 przez 31 lat jako docent, a następnie profesor nadzwyczajny i zwyczajny nieprzerwanie pełnił funkcję kierownika Katedry Ekonometrii. W latach 1970-1997 sprawuje funkcję Dyrektora Instytutu Ekonometrii i Statystyki UŁ.

Prof. W. Welfe w 1966 roku uczestniczy w tworzeniu kierunku ekonometrii, występującego później pod nazwą cybernetyki ekonomicznej i informatyki, a począwszy od 1992 roku informatyki i ekonometrii. Prowadził różnorodnie wykłady, między innymi z ekonometrii, statystyki matematycznej i przepływów międzygałęziowych, ekonometrii stosowanej, modeli gospodarki narodowej oraz seminaria magisterskie i doktorskie. Od kilku lat prowadzi w SWSPiZ Seminarium Naukowe dla asystentów uczelni, przygotowujących rozprawy doktorskie.

Prof. W. Welfe pracą naukową zajmuje się blisko 60 lat. Jest autorem i współautorem 30 monografii, redaktorem naukowym 35 monografii oraz autorem ponad 600 artykułów, w tym ponad 200 oryginalnych prac badawczych (vide wykaz bibliografii). Pod Jego kierunkiem zostało napisanych 37 rozpraw doktorskich (w tym prace kilku obcokrajowców), sprawował również opiekę w kilkunastu rozprawach habilitacyjnych. Wielokrotnie recenzował rozprawy habilitacyjne i dorobek naukowy do tytułów profesorskich. Wielu Jego uczniów uzyskało tytuł naukowy profesora. Był promotorem w

przewodach prowadzących do uzyskania tytułu doktora h.c. UŁ przez znakomitych uczonych jak akad. A. G. Aganbegjan, prof. L. R. Klein (laureat Nagrody Nobla) oraz R. Barre.

Do najważniejszych wczesnych prac prof. Welfe należą rozprawy dotyczące przepływów międzygałęziowych i bilansów gospodarki oraz układów indeksów produkcji i cen oraz technik wytwarzania. Niemal równolegle zajmował się zagadnieniami ilościowego opisu działalności handlu oraz rynku dóbr konsumpcyjnych, formułując koncepcję bilansu popytu i podaży dóbr konsumpcyjnych. W następnych latach prowadził zespołowe badania nad ekonometrycznymi modelami konsumpcji w W. Brytanii i Polsce, a następnie modelami rynków, zwłaszcza rynków nie zrównoważonych. Prowadził równolegle badania dotyczące metod estymacji, które znalazły wyraz w odpowiednich monografiach.

Nowy obszar działalności naukowej prof. dr hab. W. Welfe stanowiły badania nad ekonometrycznymi makromodelami, zwłaszcza gospodarki Polski. Podczas pobytu w 1971 roku w Uniwersytecie Pensylwańskim skonstruował pierwszy model W1 gospodarki polskiej, postulujący stany nierównowagi. Wprowadził koncepcję modelu pełnego, łączącego elementy generujące przepływy informacyjne dotyczące popytu i podaży, a następnie modelu zintegrowanego (z modelami typu input-output). Opierając się na teorii gospodarki niedoborów J. Kornai'a oraz teorii barier wzrostu M. Kaleckiego, sformułował podstawowe hipotezy dotyczące własności mechanizmów funkcjonowania i barier wzrostu, które znalazły zastosowanie w kolejnych modelach opisujących gospodarkę nie zrównoważoną.

Pod Jego kierunkiem powstała w Instytucie Ekonometrii i Statystyki Uniwersytetu Łódzkiego w ramach problemów resortowych oraz centralnych seria „W” ekonometrycznych makromodeli gospodarki polskiej, obejmujące roczne modele wielosektorowe i małe - minimodele. Modele te były systematycznie aktualizowane oraz rozbudowywane przez dołączenie submodeli cen, płac oraz sektora finansowego. Modele te a zwłaszcza model W5 stanowił przez kilka lat podstawę systematycznych analiz i prognoz rozwoju kraju o horyzoncie 5-letnim.

Prace te sprawiły, że ośrodek łódzki stał się wiodącym centrum makromodelowania w Europie Centralnej. Uznaniem wysokiej pozycji łódzkiego ośrodka było zaproszenie już w 1967 roku prof. W. Welfe do uczestnictwa w międzynarodowym projekcie gospodarki światowej PROJECT LINK, kierowanym przez prof. L. R. Kleina, afiliowanym przy ONZ. Syntezę otrzymanych wyników do końca lat osiemdziesiątych przedstawia monografia pt. „Ekonometryczne modele gospodarki narodowej”, (PWE 1992). W świetle prezentowanych osiągnięć twórczości naukowej profesora W. Welfe, ośrodek łódzki utwierdził swoją wysoką pozycję w gronie najbardziej liczących się w Europie centrów badań ekonometrycznych i statystycznych, zaś prof. Welfe jest powszechnie uznawany za twórcę łódzkiej szkoły ekonometrycznej.

W latach '90 prof. Welfe, z dostatecznie dużym wyprzedzeniem przemian gospodarczych Polski zapoczątkował prace dotyczące makro-modelowania dla okresu transformacji do gospodarki rynkowej. W ich wyniku powstał nowy kwartalny model WK gospodarki narodowej Polski, dając początek systematycznym prognozom i analizom kwartalnym gospodarki polskiej. W 1996 roku zaprojektował nowy, jednosektorowy, roczny model W8 gospodarki polskiej, przeznaczony dla średnio-okresowych prognoz i analiz symulacyjnych. Kolejne jego wersje o orientacji popytowej obejmują obok sektora realnego rozbudowany sektor finansowy oparty na systemie rachunków narodowych. Na jego podstawie skonstruowane zostały prognozy i analizy scenariuszowe rozwoju gospodarczego Polski do 2010 r. W początkach XXI w. został skonstruowany długookresowy makroekonometryczny model W8D gospodarki polskiej, służący analizie scenariuszy rozwoju gospodarczego głównie do 2025r.

W ciągu ostatnich lat przenosi swój warsztat naukowy do SWSPiZ organizując badania dotyczące nowego nurtu makroekonometrycznego modelowania. Formułuje koncepcję empirycznych modeli wzrostu (Economista, 2000), a następnie modeli gospodarki opartej na wiedzy. Zespół pod Jego kierunkiem formułuje zasady i bada właściwości modeli tej klasy, czego rezultatem jest monografia pt. „Gospodarka oparta na wiedzy”, PWE 2007 (której to wydanie zostało sfinansowane przez SWSPiZ). Jej międzynarodową pozycję podkreśla wydanie wersji angielskiej pt. „*Knowledge-based Economy. Models and Methods*” przez Wydawnictwo P.Lang w 2009r. Zasady sformułowane w powyższej monografii posłużyły na podstawie zbudowania nowego, długookresowego modelu gospodarki polskiej W8-D, służącego m.in. opracowaniu długookresowych scenariuszy jej rozwoju do 2030r. umożliwiającego analizy oddziaływania kapitału wiedzy na wzrost gospodarczy.

W latach 2007-2009 prof. Welfe kierował zespołem, który we współpracy z EEDRI podjął się budowy makroekonometrycznego modelu dla regionu łódzkiego. Model ten poza oryginalną specyfikacją wyróżnia się poszerzeniem o sektor, generujący efekty postępu technicznego na podstawie wyników otrzymanych metodą foresight. Model ten został wykorzystany w celu budowy długookresowych scenariuszy rozwoju regionu łódzkiego dla potrzeb Urzędu Marszałkowskiego. Może być uważany za prototyp modeli regionalnych, których budowy dla Polski pragniemy podjąć się w najbliższej przyszłości. Wyniki badań zostały opublikowane w pracy W.Welfe i.in. „Rozwój regionalny – ujęcie ekonometryczne”, (SWSPiZ Łódź, 2008).

Prezentowane prace były prowadzone w ramach projektów Komitetu Badań Naukowych i Ministerstwa Nauki oraz międzynarodowych projektów UE. Znaczące zasługi

ma prof. Władysław Welfe w dziedzinie organizacji badań naukowych, jako kierownik resortowych i centralnych programów badań podstawowych, które to przyczyniły się znacząco do rozbudowy infrastruktury naukowo-badawczej ośrodków akademickich w kraju.

Od z górą czterdziestu lat systematycznie reprezentuje naukę polską na międzynarodowych konferencjach, wielokrotnie uczestniczy w komitetach programowych tych konferencji. Od 1974 roku jest twórcą i przewodniczącym komitetu programowego serii konferencji międzynarodowych MACROMODELS, odbywanych corocznie pod auspicjami Komitetu Statystyki i Ekonometrii Polskiej Akademii Nauk i Instytutu Ekonometrii i Statystyki UŁ.

Zapraszany przez liczne uczelnie zagraniczne do prowadzenia wykładów oraz udziału w badaniach naukowych, w tym Cambridge Univesrity, University of Pennsylvania, Stanford University, Universite Lyon 2 Lumere i Paris-Nanterre oraz Erasmus University.

Uniwersytet w Uppsali (Szwecja) nadał Profesorowi tytuł doktora honoris causa tej uczelni w 1978 r., podobnie Akademia Ekonomiczna w Krakowie w 1995 r. oraz Uniwersytet Lyon II Lumiere w 1997 r., zaś Uniwersytet Łódzki w 2005r.

W swej wieloletniej działalności naukowej prof. W. Welfe był w pełni zaangażowany w działalność towarzystw naukowych, komitetów i rad naukowych. Od 1997r jest członkiem Ukraińskiej Akademii Nauk, od 1998r członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk, zaś od 2003r członkiem zwyczajnym Academie des Sciences des Arts et des Letters w Paryżu. Jest przewodniczącym Komisji Prognoz w łódzkim Oddziale PAN. Działał ponadto w Econometric Society (reprezentant na Polskę oraz udział w Komitetach programowych Kongresów Światowych - oraz Applied Econometrics Association i European Economic Association a także Association for Modelling and Forecasting Economics in Transition (członek założyciel i pierwszy prezydent tego międzynarodowego towarzystwa AMFET założonego w 1994 r.).

Od wielu lat jest członkiem Komitetu Statystyki i Ekonometrii PAN (przewodniczący, z-ca przewodniczącego, członek Prezydium), Komitetu Ekonomicznego PAN, komisji PAN ds. Współpracy z MISAS (IIASA) oraz Komitetu Nagród Państwowych, a także Komitetu Badań Naukowych (wybrany w 1991 r. w 1994r. na członka i przewodniczącego zespołu Nauk Prawnych i Ekonomicznych) oraz Fundacji Nauki Polskiej (od 1995 r.) i Naukowej Rady Statystycznej GUS, następnie Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego (dwie kadencje), Centralnej Komisji kwalifikacyjnej ds. stopni i tytułów naukowych (m.in. jako zastępca przewodniczącego Sekcji Ekonomicznej), Rady Naukowej przy Prezydencie m. Łodzi (wieloletni przewodniczący), Łódzkiego Towarzystwa Naukowego (przewodniczący Zarządu Wydziału II Nauk Społecznych), Komitetu redakcyjnego „Studiów Prawno-Ekonomicznych” (redaktor naczelny), a także rad redakcyjnych: „Przeglądu Statystycznego”, „Badania Operacyjne i Decyzje”.

W czasie swojej długoletniej pracy pełnił wiele funkcji organizacyjno-administracyjnych w Uniwersytecie Łódzkim. Do najważniejszych zaliczyć należy:

1957-1958 - Dziekan Wydziału Handlu WSE w Łodzi, 1958-1960 - Dziekan Wydziału Handlowo-Towaroznawczego WSE w Łodzi, 1965-1966 - Prodziekan Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ, 1966-1969 - Dziekan Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ, 1974-1978 - Prorektor ds. Nauki UŁ. Ponadto od wielu lat prowadzi posiedzenia Senatu Społecznej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania w Łodzi.

Uzyskał wiele odznaczeń państwowych, samorządowych i zawodowych a wśród nich, Medal PAN im. M.Kopernika, Złoty Krzyż Zasługi, medal edukacji narodowej, Order Odrodzenia R.P., Krzyż Kawalerski, Krzyż Oficerski, Krzyż Komandorski, Krzyż Komandorski z Gwiazdą.